

60, מזל טוב!

פנחס ברזאב

ממש בחודשים הקרובים תחוגג מדינת ישראל 60 שנות עצמאות. האם יכין בנק ישראל לעם ישראל בכלל ולנו האספנים בפרט, הפתעה בצורת מטבע או שטר מיוחד שיוכנס למחזור ויהיה בהישג ידם של האספנים בערכו הנקוב או קרוב לערכו הנומינלי? כמעט בוודאי שלא, כי חוק בנק ישראל התשי"ד (1954) נוסח מתוקן התשס"ז (2007) קובע מפורשות כי אם מוציא הבנק מטבע זיכרון, מטבע מיוחד או מוציא הבנק לציבור פריט נומיסמטי שהוא הילך חוקי, לא יתן אותם אלא לחברה הממשלתית למדליות ולמטבעות. כמו־כן נקבע בנוסח המתוקן של חוק בנק ישראל כי חברת המדליות תמשיך גם לאחר הפרטתה להנות מבלעדיות בכל הקשור לשיווק פריטים נומיסמטיים, במשך לפחות שש שנים לאחר ההפרטה.

לכן, ככל הנראה לא נוכל אלא לקנא במדינה אחרת, הרחק מאתנו, שחגגה יום הולדת 60 לא רק בהוד ובהדר, אלא גם על ידי הנפקת שטר מיוחד הנושא את המספר 60!

מדינה זו היא ממלכת תאילנד שלא רק חגגה יום הולדת 60 פעם אחת, אלא פעמיים! לכבוד שני ימי הולדת אלה הוציא הבנק המרכזי של תאילנד (Bank of Thailand) בהפרש של כ־20 שנה שני שטרות זיכרון בערך של 60 באהט, בהחלט עריך הולם עבור חגיגות ה־60.

השטר הראשון בערך 60 באהט הונפק בשנת 1987, שנת 2530 לפי לוח השנה הבודהיסטי, לכבוד יום הולדתו ה־60 של המלך הנוכחי בומיבול אדולדיי. צד הפנים של השטר הרב־גוני, המרובע והענק (167×167 מ"מ) מראה את המלך יושב על כס המלוכה. בגב השטר יושבים המלך ובני משפחתו בין בני עמם. למרות שהונפק לאספנות בלבד ולא הוכנס למחזור כללי, ערכו של השטר היפה (פיק 93) כ־3.50 דולר בלבד במצב חדש.

המלך בומיבול, גם מכונה ראמא IX, עלה לכס המלוכה בשנת 1946 כשהיה בן 19 בלבד. בשנת 2006 (שנת 2549 לפי לוח השנה הבודהיסטי) חגג המלך ברוב פאר 60 שנה לכהונתו. גם לכבוד אירוע חגיגי זה הנפיק הבנק המרכזי התאילנדי שטר מיוחד בערך 60 באהט. בצד הפנים של השטר שצבעו העיקרי צהוב וגודלו 162x82 מ"מ, אנו שוב רואים את המלך יושב על כיסאו, בזווית שונה. בצד הגב נראה המלך פעמיים. בצד ימין הוא יושב וממלא את תפקידיו הרשמיים כריבון מדינתו.

בצד שמאל אנו רואים אותו יושב בין בני עמו ומשוחח עמם "בגובה עיניים". שוויו של השטר שטרם קוטלג על ידי פיק הוא כ-7 דולר, ארוז במקפלת זיכרון מיוחדת. הנוהג להנפיק שטרות בעלי ערכים חריגים אינה נחלתה הבלעדית של ממלכת תאילנד. מדינה נוספת בדרום-מזרח אסיה נהגה להנפיק בעבר הלא-רחוק שטרות בערכים מאוד לא שגרתיים, בלשון ההמעטה. על כך נדווח במהדורה הבאה של עלוננו. לנו נותר רק לומר למלך התאילנדי ועמו פעמיים מזל טוב. בקרוב אצלנו!